

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-I.431.1.21.2017

Warszawa, 24 października 2017 r.

**Pan
Andrzej Koszutski
Wójt Gminy Sobolew**

**Urząd Gminy w Sobolewie
ul. Rynek 1
08-460 Sobolew**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ Iwona Parys – starszy inspektor wojewódzki oraz Błażej Jakoniuk – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach od 28 marca do 13 kwietnia 2017 r. kontrolę w Urzędzie Gminy w Sobolewie, z siedzibą przy ul. Rynek 1 w Sobolewie.

Kontrola obejmowała realizację zadań z zakresu administracji rządowej polegających na wydawaniu, odmowie wydania oraz cofaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 13 marca 2017 r., a także zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej – w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 15 września 2017 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

I. Wydawanie, odmowa wydania oraz cofanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy Sobolew wydał trzydzieści jeden zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży² oraz jedno zezwolenie na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych, a także dziesięć decyzji

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.).

² W tym: 12 na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, 10 na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz 9 na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu.

stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń. Badaniu poddano osiemnaście decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży³, jedno zezwolenie na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych oraz pięć decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń.

W kontrolowanym okresie nie wydawano zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, zezwoleń dla przedsiębiorców, których działalność polega na organizacji przyjęć oraz na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych, jak również decyzji cofających, zmieniających wydane zezwolenia lub odmawiających udzielenia zezwolenia.

Wszystkie poddane kontroli zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydano zgodnie z właściwością rzeczową oraz miejscową organu, na podstawie pisemnych wniosków, oddzielnie na poszczególne rodzaje napojów alkoholowych, zgodnie z wymogami art. 18 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 18¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁴. Wydanie każdego z poddanych kontroli zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży poprzedziło uzyskanie – wyrażonych w formie postanowień – pozytywnych opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sobolewie (dalej GKRPA). W Gminie Sobolew przestrzegano ustalonego w uchwałach Rady Gminy Sobolew limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad ich usytuowania.

Decyzje stwierdzające wygaśnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane zostały po zaistnieniu przesłanki uzasadniającej takie działanie, określonej w art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie niekompletnych wniosków, w których nie wskazano wymaganych danych bądź nie dołączono dokumentów, tj.:
 - właściwego oznaczenia przedsiębiorcy⁵, we wniosku przedsiębiorcę oznaczono jako [REDACTED], [REDACTED]”, podczas gdy z akt sprawy wynika, że z wnioskiem wystąpiła pani [REDACTED] Sklep „PARADIS” Artykuły Spożywcze⁶,

³ Po 6 z każdego z ww. rodzajów zezwoleń.

⁴ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.).

⁵ Dotyczy wniosku skutkującego wydaniem zezwolenia oznaczonego KH.7340.2.I.P.2015.

⁶ Zgodnie z wyjaśnieniem pisemnym Wójta Gminy Sobolew z 12.04.2017 r. p. [REDACTED] i p. [REDACTED] [REDACTED] nie zawarły między sobą umowy spółki cywilnej.

- numeru identyfikacji podatkowej (NIP) wnioskodawcy – w 1 przypadku⁷,
- adresu lub pełnego adresu punktu sprzedaży – w 5 przypadkach⁸,
- adresu lub pełnego adresu punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego) – w 7 przypadkach⁹,
- dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do lokalu – w dwóch przypadkach¹⁰.

Ponadto w ośmiu wnioskach¹¹ oznaczenie przedsiębiorcy nie zostało wskazane w pełnym brzmieniu, tj. nie zawierało nazwy składającej się na firmę przedsiębiorcy wpisaną do CEIDG¹².

Obowiązek podania we wniosku powyższych danych oraz dołączenia ww. dokumentów wynika z regulacji zawartych w art. 18 ust. 5 pkt 2, 3, 5 i 6, ust. 6 pkt 2 oraz art. 18¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Pomimo występujących braków formalnych, organ zezwalający nie zastosował trybu określonego w art. 64 § 2 kpa¹³, który nakłada obowiązek wzywania wnoszącego żądanie do usunięcia braków formalnych w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że ich nieusunięcie spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania.

2. Wydanie dwóch zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży¹⁴ na okres krótszy niż 2 lata. Działaniem powyższym naruszono wymóg określony w art. 18 ust. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stanowiący, że zezwolenie na taki rodzaj sprzedaży napojów alkoholowych wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 2 lata.
3. Niepobranie oraz nieproporcjonalne naliczenie opłaty za korzystanie z dwóch zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a mianowicie:

⁷ Dotyczy wniosku skutkującego wydaniem zezwolenia jednorazowego oznaczonego: KH.7340.1.P.2016. Obowiązek podania numeru identyfikacji podatkowej wprowadzony został z dniem 19.05.2016 r.

⁸ Dotyczy wniosków skutkujących wydaniem zezwoleń oznaczonych: KH.7340.1.I.B.2015, KH.7340. 5.I.P.2015, KH.7340.10.I.P.2015, KH.7340.7.I.B.2015, KH.7340.6.I.C.2015.

⁹ Dotyczy wniosków skutkujących wydaniem zezwoleń oznaczonych: KH.7340.1.I.B.2015, KH.7340.4.I.B.2015, KH.7340.3.I.C.2015, KH.7340.10.I.P.2015, KH.7340.7.I.B.2015, KH.7340. 6.I.C.2015, KH.7340.1.P.2016.

¹⁰ Dotyczy wniosków skutkujących wydaniem zezwoleń oznaczonych: KH.7340.4.I.B.2015, KH.7340.3.I.C.2015. Z dołączonego do wniosku wypisu z rejestru gruntów wynika, że właścicielem wykazanych w nim nieruchomości jest tylko małżonek przedsiębiorcy. Przedsiębiorca nie dołączył do wniosku dokumentu potwierdzającego jego tytuł prawny do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży.

¹¹ Dotyczy wniosków skutkujących wydaniem zezwoleń oznaczonych: KH.7340.3.I.P.2015, KH.7340.7.I.P.2015, KH.7340.7.I.B.2015, KH.7340.6.I.C.2015, KH.7340.6.I.B.2015, KH.7340.5.I.C.2015, KH.7340.2.I.B.2016, KH.7340.2.I.C.2016.

¹² Zgodnie z art. 43⁴ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, z późn. zm.) firmą osoby fizycznej jest jej imię i nazwisko. Nie wyklucza to włączenia do firmy określeń wskazujących na przedmiot działalności przedsiębiorcy oraz innych określeń dowolnie obranych. Jeżeli jednak firma została obrana w ten sposób, że składa się nie tylko z imienia i nazwiska, ale i fakultatywnego dodatku, to całość stanowi nierozdzielalną całość i ze względu na indywidualizującą funkcję firmy przedsiębiorca może posługiwać się tylko jedną firmą, wpisaną do właściwego rejestru przedsiębiorców.

¹³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.). Od 27 czerwca 2017 r. obowiązuje tekst jednolity ustawy opublikowany w Dz. U. z 2017 r. poz. 1257.

¹⁴ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: KH.7340.6.I.B.2015, KH.7340.5.I.C.2015.

- opłata za korzystanie z jednego zezwolenia¹⁵ nie została pobrana¹⁶,
- opłata za korzystanie z jednego zezwolenia¹⁷ została pobrana w wysokości niższej od należnej, tj. za 122 dni ważności zezwolenia w roku jego nabycia zamiast za 184 dni, w związku z czym pobrano ją w wysokości niższej o 356,71 zł od należnej,

a także pobranie opłaty za trzy zezwolenia¹⁸ w roku ich nabycia – w ratach.

Powyższym działaniem naruszono regulacje art. 11¹ ust. 1 i 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zgodnie z którymi „(...) gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (...) W roku nabycia zezwolenia (...) opłaty, o których mowa w ust. 1-5, dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia”.

4. Nieprzestrzeganie w toku prowadzonych postępowań przepisów kpa, poprzez:

- niewezwanie, w przypadku postępowań zakończonych, wydaniem dwóch zezwoleń¹⁹ oraz decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia²⁰ do usunięcia braków formalnych wniosków w zakresie podpisania ich zgodnie ze sposobem reprezentacji określonym w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (dalej KRS). W przedmiotowych postępowaniach wniosek podpisał jednoosobowo Prezes Zarządu, podczas gdy zgodnie z wpisem do rejestru przedsiębiorców KRS obowiązującym na dzień złożenia poszczególnych wniosków do reprezentacji podmiotu uprawnieni byli dwaj członkowie zarządu. Obowiązek podpisania wniosku wynika z regulacji zawartych w art. 63 § 3 kpa, zgodnie z którym „Podanie wniesione pisemnie (...) powinno być podpisane przez wnoszącego (...)”. Pomimo występującego braku formalnego, organ nie zastosował trybu określonego w art. 64 § 2 kpa. Ponadto wskazać należy, że również oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim²¹ zostały podpisane jednoosobowo przez Prezesa Zarządu,
- brak w aktach wszystkich poddanych kontroli spraw o wydanie zezwoleń na sprzedaż

¹⁵ Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.2.I.P.2015.

¹⁶ Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy Sobolew opłata za korzystanie z zezwolenia udokumentowana kwitem nr 3221975 została potraktowana przez pracownika urzędu, jako opłata wniesiona za korzystanie zarówno z zezwolenia przez p. [REDAKTOWANE] i p. [REDAKTOWANE]. Jednakże wskazać należy, że ww. przedsiębiorcy prowadzili odrębną działalność gospodarczą, prawidłowo wydano im odrębne zezwolenia, w związku z powyższym każdy z nich winien wnieść opłatę za korzystanie z „własnego” zezwolenia.

¹⁷ Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.3.I.C.2015.

¹⁸ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: KH.7340.7.I.P.2015, KH.7340.7.I.B.2015, KH.7340.6.I.C.2015.

¹⁹ Dotyczy wniosków skutkujących wydaniem zezwoleń oznaczonych: KH.7340.1.I.B.2015, KH.7340.10.I.P. 2015.

²⁰ Dotyczy decyzji oznaczonej KH.7340.D.5.2016.

²¹ Dotyczy oświadczeń, które wpłynęły 16.01.2015 r., 04.01.2016, 29.01.2016 r. i 20.01.2017 r. dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie zezwoleń oznaczonych: KH.7430.5.I.B.2011, KH.7430.1.I.B.2015, KH.7430.10.I.P.2011, KH.7430.10.I.P.2015.

napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży dowodu poinformowania stron o zwróceniu się do GKRPA o zajęcie stanowiska. Wójt Gminy Sobolew wyjaśnił, że wszyscy wnioskodawcy zostali poinformowani „(...) *ustnie o konieczności zaopiniowania wniosku przez Gminną Komisję Alkoholową przed wydaniem decyzji (...)*”. Zaniechaniem powyższym naruszono art. 106 § 2 kpa w związku z art. 14 kpa, z których wynika, że organ zwracając się o zajęcie stanowiska powinien zawiadomić o tym stronę w formie pisemnej, jak również art. 39 kpa, stanowiący, że organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem,

- niewskazanie we wszystkich poddanych kontroli decyzjach zezwalających na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz decyzjach stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń – uzasadnienia prawnego, zaś w decyzji zezwalającej na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych – uzasadnienia faktycznego. Ponadto w uzasadnieniu trzech²² decyzji zezwalających na sprzedaż napojów alkoholowych – nie wyjaśniono przyczyn nieuwzględnienia w całości żądania strony. Działaniem powyższym naruszono wymogi określone w art. 107 § 1 i 3 kpa zgodnie, z którym decyzja powinna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne, przy czym „*Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa*”,
- brak w aktach spraw dowodów doręczenia:
 - a) decyzji zezwalającej na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydanego w związku z tym postępowaniem postanowienia GKRPA²³ – jednemu przedsiębiorcy prowadzącemu działalność w formie spółki cywilnej²⁴. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej²⁵, za przedsiębiorców spółki cywilnej uznaje się jej wspólników. W związku z powyższym decyzja powinna być doręczona każdemu z nich²⁶,

²² Dotyczy decyzji oznaczonych: KH.7340.4.I.B.2015, KH.7340.1.I.P.2016, KH.7340.1.I.C.2016, w których początek okresu ważności zezwolenia określono na inny dzień, niż wskazany we wnioskach, bez wskazania przyczyn takiego działania.

²³ Dotyczy postanowienia wydanego w sprawie oznaczonej KH.7340.2.I.C.

²⁴ Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.2.I.C.2015. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy Sobolew z 10.04.2017 r. „*Spółce Cywilnej (...) zostało doręczone zezwolenie i postanowienie GKRPA, poprzez odbiór przez panią (...) która zobowiązała się ustnie do przekazania dokumentów*”.

²⁵ Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.).

²⁶ Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy Sobolew z 10.04.2017 r. „*Spółce Cywilnej (...) zostało doręczone zezwolenie i postanowienie GKRPA, poprzez odbiór przez panią (...) która zobowiązała się ustnie do przekazania dokumentów*”.

- b) decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia²⁷,
 - c) dwóch postanowień GKRPA²⁸,
- a także nieudokumentowanie daty odbioru dziewięciu zezwoleń²⁹, decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia³⁰ i postanowienia GKRPA³¹. Zgodnie z art. 39 i art. 46 § 1 kpa „*Organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem (...)*”, zaś „*Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia*”,
- doręczenie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych³² oraz wydanego w związku z tym postępowaniem postanowienia GKRPA osobie nieuprawnionej³³. W aktach sprawy brak było pełnomocnictwa udzielonego przez wnioskodawcę dla powyższej osoby. Zaniechaniem takim naruszono art. 33 § 2 i 3 kpa, zgodnie z którym, pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie, w formie dokumentu elektronicznego lub zgłoszone do protokołu, zaś pełnomocnik dołącza do akt oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa,
 - wydanie dwóch decyzji zezwalających na sprzedaż napojów alkoholowych³⁴ po upływie miesiąca oraz jednej decyzji zezwalającej³⁵ po upływie dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, bez skierowania do stron postępowania zawiadomienia o niezakończonym w terminie, wskazującego przyczyny zwłoki oraz nowy termin załatwienia sprawy³⁶. Zgodnie z art. 35 § 3 kpa oraz art. 36 kpa, „*Zakończenie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca (...)*”, przy czym „*O każdym przypadku niezakończenia sprawy w terminie (...) organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy*”. Obowiązek ten ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

²⁷ Dotyczy decyzji oznaczonej KH.7340.D.7.2016.

²⁸ Dotyczy postanowień GKRPA w sprawach oznaczonych: KH.7340.2.I.P.2015, KH.7340.3.I.P.2015.

²⁹ Dotyczy przypadków odbioru osobistego zezwoleń oznaczonych: KH.7340.1.I.B.2015, KH.7340.2.I.C.2015, KH.7340.3.I.B.2015, KH.7340.3.I.P.2015, KH.7340.5.I.P.2015, KH.7340.10.I.P.2015, KH.7340.7.I.P.2015, KH.7340.7.I.B.2015, KH.7340.6.I.C.2015.

³⁰ Dotyczy decyzji oznaczonej KH.7340.D.5.2016.

³¹ Dotyczy postanowienia GKRPA wydanego w sprawie oznaczonej KH.7340.2.I.C.2015.

³² Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.5.I.P.2015.

³³ Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy w Sobolewie z 10.04.2017 r. zezwolenie zostało odebrane przez małżonka wnioskodawcy, na jego „*prośbę telefoniczną (...) poprzez ustne upoważnienie*”.

³⁴ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: KH.7340.1.I.B.2015, KH.7340.2.I.P.2015.

³⁵ Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.3.I.P.2015. Postępowanie w sprawie wszczęto, przekazując wniosek do zaopiniowania przez GKRPA, pomimo, że wniosek zawierał braki formalne.

³⁶ Z uwagi na brak informacji w zakresie daty przekazania wniosku do GKRPA o wydanie opinii oraz daty wpływu przedmiotowej opinii do Urzędu Gminy Sobolew z czasu trwania postępowań nie wyłączono okresu oczekiwania na ww. opinię.

5. Nieprzekazanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej CEIDG) informacji o uzyskaniu uprawnień wynikających z jednego zezwolenia³⁷ oraz wygaśnięciu uprawnień wynikających z trzech zezwoleń³⁸, jak również nieterminowe przekazanie informacji o uzyskaniu uprawnień wynikających z piętnastu zezwoleń i wygaśnięciu uprawnień wynikających z dwóch zezwoleń, a mianowicie ww. informacje przekazane zostały w zakresie:

a) uzyskania uprawnień wynikających z:

- dwóch zezwoleń³⁹ – po upływie pięciu miesięcy od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna,
- jednego zezwolenia⁴⁰ – po upływie czterech miesięcy od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna,
- dwóch zezwoleń⁴¹ – po upływie trzech miesięcy od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna,
- dwóch zezwoleń⁴² – po upływie tygodnia od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna,
- jednego zezwolenia⁴³ – po upływie ośmiu miesięcy od dnia wydania decyzji,
- czterech zezwoleń⁴⁴ – po upływie pięciu miesięcy od dnia wydania decyzji,
- jednego zezwolenia⁴⁵ – po upływie czterech miesięcy od dnia wydania decyzji,
- dwóch zezwoleń⁴⁶ – po upływie dwóch miesięcy od dnia wydania decyzji,

b) wygaśnięcia uprawnień wynikających z:

- jednego zezwolenia⁴⁷ – po upływie trzech miesięcy od dnia, kiedy decyzja stwierdzająca wygaśnięcie zezwolenia stała się ostateczna,
- jednego zezwolenia⁴⁸ – po upływie miesiąca od dnia, kiedy decyzja stwierdzająca wygaśnięcie zezwolenia stała się ostateczna.

Zaniechaniem takim naruszono wymogi art. 37 ust. 5 w związku ust. 2 pkt 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, zgodnie z którym informacje o uzyskaniu i wygaśnięciu uprawnień wynikających z zezwolenia są przekazywane do CEIDG niezwłocznie, nie później

³⁷ Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.1.I.B.2015.

³⁸ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: KH.7340.3.II.B.2013, KH.7340.16.I.P.2014, KH.7340.3.I.B.2014.

³⁹ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: KH.7340.6.I.B.2015, KH.7340.5.I.C.2015.

⁴⁰ Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.2.I.P.2015.

⁴¹ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: KH.7340.4.I.B.2015, KH.7340.3.I.C.2015.

⁴² Dotyczy zezwoleń oznaczonych: KH.7340.1.I.P.2016, KH.7340.1.I.C.2016.

⁴³ Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.2.I.C.2015, bez udokumentowanej daty jego odbioru.

⁴⁴ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: KH.7340.10.I.P.2015, KH.7340.7.I.P.2015, KH.7340.7.I.B.2015, KH.7340.6.I.C.2015, bez udokumentowanej daty ich odbioru.

⁴⁵ Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.3.I.P.2015, bez udokumentowanej daty jego odbioru.

⁴⁶ Dotyczy zezwoleń oznaczonego KH.7340.3.I.B.2015, KH.734051.I.P.2015, bez udokumentowanej daty ich odbioru.

⁴⁷ Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.2.I.P.2015.

⁴⁸ Dotyczy zezwolenia oznaczonego KH.7340.5.I.P.2015.

niż następnego dnia roboczego po uzyskaniu informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą, wraz z podaniem daty uprawomocnienia i znaku sprawy. Ponadto w dziewiętnastu przypadkach⁴⁹ do CEIDG przekazano informację o dacie nadania rygoru natychmiastowej wykonalności⁵⁰, pomimo, że żadnej z decyzji taki rygor nie został nadany, zaś w jednym przypadku⁵¹ – błędnie podano datę uprawomocnienia się decyzji⁵².

Ponadto stwierdzono, że:

- niewłaściwie oznaczono strony w dwóch decyzjach, którymi zezwolono na sprzedaż napojów alkoholowych⁵³, tj. zezwoleń udzielono:
 - a) „PANU [REDAKOWANE] MAISON DU WIN Sp. z o.o.”, mimo, że wnioskodawcą była osoba prawna – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, której firma nie zawiera nazwiska;
 - b) „S.C. [REDAKOWANE], [REDAKOWANE]”, mimo że stronami postępowania administracyjnego byli wspólnicy tej Spółki, będący osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, nie zaś spółka cywilna, która nie posiada przymiotu strony w postępowaniu administracyjnym w rozumieniu art. 28 kpa⁵⁴.

Powyższym działaniem naruszono wymogi art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, zgodnie z którym *„Przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest (...), osoba prawna (...). Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej”*,

- we wszystkich poddanych kontroli zezwoleniach określono godziny, w których sprzedaż napojów alkoholowych *„winna być dokonywana”*, pomimo braku podstawy prawnej do określenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych. Ponadto w rozstrzygnięciach poddanych kontroli decyzji wskazano określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasady dokonywania opłat za korzystanie z zezwolenia oraz obowiązek złożenia oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych. Działanie takie nie ma uzasadnienia, gdyż powyższe zagadnienia unormowane są ustawowo i nie stanowią

⁴⁹ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: KH. 7340.2.I.C.2015 (informacja dot. wpisów dwóch przedsiębiorców), KH.7340.3.I.B.2015, KH.7340.2.I.P.2015, KH.7340.3.I.P.2015, KH.7340.4.I.B.2015, KH.7340.3.I.C.2015, KH.7340.5.I.P.2015, KH.7340.10.I.P.2015, KH.7340.7.I.P.2015, KH.7340.7.I.B.2015, KH.7340.6.I.C.2015, KH.7340.6.I.B.2015, KH.7340.5.I.C.2015, KH.7340.1.I.P.2016, KH.7340.1.I.C.2016, KH.7340.2.I.B.2016, KH.7340.2.I.C.2016 oraz decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia oznaczonej KH.7340.D.6.2015.

⁵⁰ Jako datę nadania rygoru natychmiastowej wykonalności wskazano określony w decyzjach początek ważności zezwoleń.

⁵¹ Dotyczy decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia oznaczonej KH.7340.D.1.2016.

⁵² Jako datę uprawomocnienia się decyzji wskazano dzień, z którym zezwolenie wygasło.

⁵³ Dotyczy zezwoleń oznaczonych: KH.7340.3.I.B.2015, KH.7340.2.I.C.2015.

⁵⁴ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2003 r., IV SA 2659/01, LEX nr 684999.

przedmiotu rozstrzygnięcia w drodze postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji w sprawie indywidualnej,

- w decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia⁵⁵ wskazano niewłaściwą datę wygaśnięcia zezwolenia, tj. datę wydania decyzji, nie zaś datę likwidacji punktu sprzedaży wskazaną w pisemnym zawiadomieniu⁵⁶,
- postanowienia GKRPA wydane w związku z wszystkimi poddanymi kontroli zezwoleniami zawierały błędne pouczenie o trybie składania zażalenia, a mianowicie informują, że zażalenie składa się za pośrednictwem Wójta Gminy Sobolew, zaś zgodnie z art. 129 kpa w związku z art. 144 kpa, zażalenie wnosi się za pośrednictwem organu, który wydał postanowienie,
- nie umieszczono pieczęci wpływu, określającej m.in. datę wpływu, na wszystkich poddanych kontroli opiniach GKRPA. Zaniechaniem takim naruszono regulację zawartą w § 42 ust. 2 instrukcji kancelaryjnej⁵⁷, zgodnie z którą *„Po zarejestrowaniu przesyłki na nośniku papierowym punkt kancelaryjny umieszcza i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma lub, w przypadku gdy nie ma możliwości otwarcia koperty, na kopercie”*, przy czym stosownie do § 7 pkt 6 powyższego rozporządzenia odcisk pieczęci lub nadruk umieszczany na przesyłkach wpływających na nośniku papierowym, powinien zawierać m.in. datę wpływu,
- w przypadku 16 postanowień GKRPA⁵⁸ odbierające je osoby podpisały się pod adnotacją o zrzeczeniu się prawa do wniesienia zażalenia od postanowienia. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy Sobolew *„adnotacje dokonywane były (...) w celu skrócenia czasu uprawomocnienia się Postanowienia (...)”*. Jednakże wskazać należy, że obowiązujące w dniu wydania ww. postanowień przepisy kpa nie przewidywały możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia zażalenia na postanowienie. W związku z powyższym oświadczenia nie wywołały żadnych skutków prawnych, mogły natomiast wprowadzać w błąd przedsiębiorców co do istnienia prawa wniesienia zażalenia,
- formularze wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, udostępniane

⁵⁵ Dotyczy decyzji oznaczonej KH.7340.D.5.2016.

⁵⁶ W decyzji jako termin wygaśnięcia zezwolenia wskazano 18 listopada 2016 r., podczas gdy zgodnie z zawiadomieniem, które wpłynęło do organu – punkt sprzedaży został zlikwidowany z dniem 31 października 2016 r.

⁵⁷ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67, z późn. zm.).

⁵⁸ Dotyczy postanowień wydanych w związku ze sprawami oznaczonymi: KH.7340.1.I.B.2015, KH.7340.2.I.C.2015, KH.7340.3.I.B.2015, KH.7340.4.I.B.2015, KH.7340.3.I.C.2015, KH.7340.5.I.P.2015, KH.7340.10.I.P.2015, KH.7340.7.I.P.2015, KH.7340.7.I.B.2015, KH.7340.6.I.C.2015, KH.7340.6.I.B.2015, KH.7340.5.I.C.2015, KH.7340.1.I.P.2016, KH.7340.1.I.C.2016, KH. 7340.2.I.B.2016, KH. 7340.2.I.C.2016

w Urzędzie Gminy w Sobolewie, nie były dostosowane do wymagań określonych w art. 18 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. nie nakładały na przedsiębiorców obowiązku podania numeru w rejestrze przedsiębiorców w KRS, o ile przedsiębiorca taki numer posiada i numeru identyfikacji podatkowej (NIP)⁵⁹ oraz danych pełnomocników w przypadku ich ustanowienia, zaś siedzibę i adres przedsiębiorcy ograniczono do konieczności wskazania jedynie miejscowości i kodu pocztowego, zatem z pominięciem nazwy ulicy. Jednocześnie formularze wskazywały na obowiązek podania godzin sprzedaży napojów alkoholowych, miejsca zamieszkania przedsiębiorcy oraz dołączenia do wniosku wypisu z CEIDG lub rejestru przedsiębiorców, mimo że zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej *„właściwy organ nie może żądać ani uzależniać swojej decyzji w sprawie podjęcia (...) działalności gospodarczej przez zainteresowaną osobę od spełnienia przez nią dodatkowych warunków, w szczególności od przedłożenia dokumentów (...) nieprzewidzianych przepisami prawa”*. Ponadto zgodnie z art. 38 ust. 5 powyższej ustawy, organy administracji publicznej nie mogą domagać się od przedsiębiorców okazywania, przekazywania lub załączania do wniosków zaświadczeń o wpisie w CEIDG.

W związku z powyższym realizację zadania w przedmiocie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że poddane kontroli zezwolenia wydawano zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową, po zasięgnięciu opinii GKRPA, oddzielnie na poszczególne rodzaje napojów alkoholowych i w ramach określonego limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Ponadto stwierdzono, że organ dokonał stwierdzenia wygaśnięcia zezwoleń w drodze decyzji administracyjnych po zaistnieniu przesłanki wygaśnięcia zezwolenia. Mając natomiast na uwadze, że wystąpiły przypadki wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie niekompletnych wniosków, niewłaściwego określania okresu ważności zezwoleń, niepopierania oraz nieproporcjonalnego naliczenia opłaty za korzystanie z zezwoleń, a także pobrania jej w ratach w roku ich nabycia, jak również niekompletności decyzji administracyjnych i wydania ich z naruszeniem obowiązujących terminów załatwiania spraw, doręczenia zezwolenia osobie, która nie była upoważniona przez wnioskodawcę do ich odbioru, braku w aktach spraw dowodów doręczenia, niezawiadomienia stron o zwróceniu się do GKRPA o zajęcie stanowiska, nieprzekazania i nieterminowego przekazania do CEIDG wymaganych informacji oraz pozostałe powyższej wskazane uchybienia uzasadnione jest sformułowanie oceny **pozytywnej pomimo nieprawidłowości**.

⁵⁹ Wymóg obowiązujący od 19.05.2016 r.

II. Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej

W okresie poddanym kontroli przyjęto 589 wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W pierwszym okresie składania wniosków, tj. od 1 do 29 lutego 2016 r., przyjęto 328 wniosków, a w drugim okresie, tj. od 1 do 31 sierpnia 2016 r. – 261 wniosków, na podstawie których Wójt Gminy Sobolew wydał 589 decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego. Kontroli poddano czterdzieści spraw – po dwadzieścia z każdego okresu rozliczeniowego⁶⁰.

Wszystkie poddane kontroli wnioski o zwrot podatku akcyzowego zawierały dane określone w art. 6 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego⁶¹ i zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem ustalonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego⁶² oraz w terminach wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego. Faktury VAT stanowiące załączniki do podań dokumentowały zakup oleju napędowego dokonany stosownie do art. 6 ust. 3 ww. ustawy, tj. w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku, a ich liczba była zgodna z zadeklarowaną przez wnioskodawców. Wszystkie dołączone do wniosków faktury VAT opatrzone były adnotacją o treści „*przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego*” oraz podpisem upoważnionego pracownika, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

Badane decyzje przyznające zwrot podatku akcyzowego wydano z zachowaniem właściwości miejscowej organu, określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego i opatrzone podpisem Wójta Gminy Sobolew. Decyzje zawierały elementy, o których mowa w art. 107 § 1 kpa oraz zostały wydane w terminie przewidzianym w art. 5 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego. We wszystkich poddanych kontroli decyzjach limit zwrotu podatku akcyzowego ustalono zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, a zwrot podatku – zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy.

⁶⁰ Dotyczy 20 decyzji z pierwszej tury 2016 r. oznaczonych: RF.3121.1.8.2016, RF.3121.1.24.2016, RF.3121.1.40.2016, RF.3121.1.56.2016, RF.3121.1.72.2016, RF.3121.1.88.2016, RF.3121.1.104.2016, RF.3121.1.120.2016, RF.3121.1.136.2016, RF.3121.1.152.2016, RF.3121.1.168.2016, RF.3121.1.184.2016, RF.3121.1.200.2016, RF.3121.1.216.2016, RF.3121.1.232.2016, RF.3121.1.248.2016, RF.3121.1.264.2016, RF.3121.1.280.2016, RF.3121.1.296.2016, RF.3121.1.312.2016 oraz 20 decyzji z drugiej tury 2016 r. oznaczonych: RF.3121.1.329.2016, RF.3121.1.342.2016, RF.3121.1.347.2016, RF.3121.1.361.2016, RF.3121.1.380.2016, RF.3121.1.384.2016, RF.3121.1.400.2016, RF.3121.1.414.2016, RF.3121.1.419.2016, RF.3121.1.436.2016, RF.3121.1.460.2016, RF.3121.1.468.2016, RF.3121.1.481.2016, RF.3121.1.492.2016, RF.3121.1.510.2016, RF.3121.1.520.2016, RF.3121.1.529.2016, RF.3121.1.550.2016, RF.3121.1.571.2016, RF.3121.1.584.2016.

⁶¹ Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1340).

⁶² Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. poz. 789).

W badanym okresie, na podstawie złożonych wniosków o przekazanie dotacji, Gmina Sobolew otrzymała dotację w łącznej kwocie 270 516,98 zł, z której 265 212,72 zł wykorzystano na wypłaty zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, a 5 304,26 zł – na pokrycie kosztów związanych z ustalaniem i wypłacaniem tych zwrotów. W poddanych kontroli sprawach wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zostały dokonane w terminach określonych w art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego w gotówce lub przelewami bankowymi na indywidualne rachunki wskazane przez producentów rolnych w dniach 29 kwietnia i 27 października 2016 r.

Wnioski gminy o przekazanie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego były kompletne i zostały złożone w terminach określonych w § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej⁶³.

Okresowe i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe oraz rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego były kompletne, zostały sporządzone na formularzach zgodnych z załącznikami nr 1–4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej oraz z zachowaniem terminów określonych w § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. g ustawy o finansach publicznych⁶⁴ Wójt Gminy Sobolew podał do publicznej wiadomości wykaz podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej w 2015 r. poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie urzędu w dniu 30 maja 2016 r.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewskazanie w rozstrzygnięciu dziesięciu decyzji z pierwszej tury⁶⁵ i trzynastu decyzji z drugiej tury 2016 r.⁶⁶ wymaganego ustawowo zapisu dotyczącego *części limitu pozostałej do wykorzystania*, a w przypadku siedmiu decyzji z drugiej tury 2016 r.⁶⁷, wydanych wnioskodawcom, którzy otrzymali zwrot podatku także w pierwszej turze 2016 r. – wskazanie *części limitu pozostałej do wykorzystania i limitu zwrotu podatku akcyzowego* w uzasadnieniu decyzji zamiast jej rozstrzygnięcia.

⁶³ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz. U. z 2013 r. poz. 1339).

⁶⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.).

⁶⁵ Decyzje oznaczone: RF.3121.1.40.2016, RF.3121.1.88.2016, RF.3121.1.104.2016, RF.3121.1.136.2016, RF.3121.1.152.2016, RF.3121.1.168.2016, RF.3121.1.248.2016, RF.3121.1.264.2016, RF.3121.1.280.2016, RF.3121.1.312.2016.

⁶⁶ Decyzje oznaczone: RF.3121.1.329.2016, RF.3121.1.342.2016, RF.3121.1.347.2016, RF.3121.1.361.2016, RF.3121.1.380.2016, RF.3121.1.384.2016, RF.3121.1.400.2016, RF.3121.1.414.2016, RF.3121.1.419.2016, RF.3121.1.436.2016, RF.3121.1.460.2016, RF.3121.1.468.2016, RF.3121.1.481.2016, RF.3121.1.492.2016, RF.3121.1.510.2016, RF.3121.1.520.2016, RF.3121.1.529.2016, RF.3121.1.550.2016, RF.3121.1.571.2016, RF.3121.1.584.2016.

⁶⁷ Decyzje oznaczone: RF.3121.1.347.2016, RF.3121.1.384.2016, RF.3121.1.414.2016, RF.3121.1.468.2016, RF.3121.1.481.2016, RF.3121.1.520.2016, RF.3121.1.584.2016.

Powyższym naruszono wymóg zawarty w art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, zgodnie z którym decyzja w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawiera „*limit ustalony w sposób określony w art. 4 ust. 2, kwotę zwrotu podatku oraz część limitu pozostałą do wykorzystania*”. Ww. przepis ma zastosowanie zarówno do decyzji wydawanych w pierwszej, jak i drugiej turze roku. Wskazać przy tym należy, że w przypadku odmowy przyznania w pierwszej turze danego roku zwrotu ponad limit – część limitu pozostała do wykorzystania w drugiej turze wynosi 0 zł, natomiast w przypadku przyznania zwrotu producentom rolnym zarówno w pierwszej, jak i drugiej turze danego roku, część limitu pozostała do wykorzystania (limit w drugiej turze) stanowi kwotę limitu pomniejszoną o zwrot dokonany w pierwszej turze danego roku i – w przypadku braku zmian powierzchni będącej podstawą ustalenia limitu w ciągu roku – powinna być tożsama w decyzjach wydawanych w obu turach; z kolei w przypadku wydawania decyzji producentom rolnym po raz pierwszy w drugiej turze danego roku – część limitu pozostała do wykorzystania jest równa ustalonemu limitowi. Ponadto zaznaczyć należy, że co do zasady konkretyzacja prawa dokonuje się w rozstrzygnięciu, nie zaś w innych elementach decyzji⁶⁸. Zadaniem uzasadnienia jest wyjaśnienie motywów rozstrzygnięcia, które winno spełniać rolę edukacyjno-perswazyjną w stosunku do adresatów decyzji oraz umożliwić kontrolę poprawności rozstrzygnięcia⁶⁹.

2. Niewłaściwe określenie ilości zakupionego oleju napędowego w decyzji z pierwszej tury 2016 r. oznaczonej RF.3121.1.312.2016, w uzasadnieniu której wpisano, że producent zakupił 3444,778 l oleju napędowego, podczas gdy z załączonych do wniosku faktur VAT wynikał zakup 3474,778 l. Nieprawidłowość nie miała wpływu na wysokość obliczonego i wypłaconego zwrotu podatku akcyzowego, którego dokonano do wysokości przysługującego producentowi rolnemu limitu.
3. Nieprawidłowe określenie we wniosku gminy o przekazanie dotacji celowej za okres od 1 do 31 sierpnia 2016 r. łącznej kwoty limitu zwrotu podatku przysługującego producentom rolnym do wykorzystania w okresie, za który zostały złożone wnioski (wskazano 111 712,26 zł zamiast 111 712,17 zł). Powyższe wynikało z błędnego wskazania kwoty zwrotu podatku akcyzowego wykorzystanej w pierwszej turze 2016 r.
4. Wskazanie w okresowym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym za okres od 1 do 31 października 2016 r., nieprawidłowej kwoty dokonanego zwrotu podatku akcyzowego w poprzednim okresie sprawozdawczym roku, za który jest składane sprawozdanie (wskazano 52 009,38 zł zamiast 52 009,47 zł), a w konsekwencji wskazanie błędnej kwoty zwrotu podatku akcyzowego

⁶⁸ Wyrok WSA w Krakowie z 23 lutego 2012 r., sygn. akt II SA/Kr 174/11, LEX nr 1138558.

⁶⁹ Wyrok WSA w Opolu z 27 kwietnia 2012 r., sygn. akt II SA/Op 8/12, LEX nr 1212208.

przysługującego producentom rolnym do wykorzystania w okresie, za który jest składane sprawozdanie w ramach rocznego limitu (wskazano 111 712,26 zł zamiast 111 712,17 zł). Drugi z ww. błędów przeniesiono do rozliczenia dotacji we wskazanym okresie.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

1. Brak w dziesięciu decyzjach z pierwszej tury⁷⁰ oraz jedenastu decyzjach z drugiej tury 2016 r.⁷¹ – rozstrzygnięcia o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego w wysokości przekraczającej roczny limit, a wynikającej z załączonych faktur VAT; jedynie w uzasadnieniu decyzji wyjaśniano przesłanki przyznania niższej kwoty zwrotu niż wynikająca z zakupionej ilości oleju napędowego. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, który stanowi, że „*Wójt (...) właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego przyznaje, na wniosek tego producenta w drodze decyzji, zwrot podatku*” oraz art. 104 § 2 kpa, zgodnie z którym „*Decyzja rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończy sprawę w danej instancji*”. Należy wskazać, że organ prowadzący postępowanie powinien zająć stanowisko wobec całego materiału procesowego zgromadzonego w sprawie⁷². Powyższe oznacza, że w przypadku, gdy ze złożonych dokumentów wynika zwrot podatku w wysokości przekraczającej roczny limit, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego – organ powinien rozstrzygnąć co do części przekraczającej limit i odmówić zwrotu w tym zakresie, a przesłanki odmowy określić w uzasadnieniu decyzji.
2. Złożenie nieczytelnego podpisu pod rocznymi i okresowymi sprawozdaniami rzeczowo-finansowymi oraz rozliczeniami dotacji. Istotą czytelnego podpisu jest możliwość identyfikacji osoby, która go złożyła. Przyjmuje się, że czytelny podpis oznacza imię i nazwisko lub co najmniej nazwisko podpisującego⁷³. Zgodnie z wzorami okresowych rozliczeń dotacji celowej oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego, stanowiącymi załączniki nr 1–4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej, nadesłane do wojewody dokumenty powinny zostać opatrzone pieczęcią i czytelnym podpisem wójta, burmistrza (prezydenta miasta).

⁷⁰ Decyzje oznaczone: RF.3121.1.40.2016, RF.3121.1.88.2016, RF.3121.1.104.2016, RF.3121.1.136.2016, RF.3121.1.152.2016, RF.3121.1.168.2016, RF.3121.1.248.2016, RF.3121.1.264.2016, RF.3121.1.280.2016, RF.3121.1.312.2016.

⁷¹ Decyzje oznaczone: RF.3121.1.329.2016, RF.3121.1.347.2016, RF.3121.1.361.2016, RF.3121.1.400.2016, RF.3121.1.460.2016, RF.3121.1.468.2016, RF.3121.1.481.2016, RF.3121.1.520.2016, RF.3121.1.529.2016, RF.3121.1.550.2016, RF.3121.1.584.2016.

⁷² A. Wróbel, Komentarz do art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego, Lex/el. 2013.

⁷³ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 17 lutego 2010 r., sygn. III SA/Wa 1657/09.

3. Stosowanie na wszystkich poddanych kontroli decyzjach w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, pieczęci o treści: *"Kwituję odbiór niniejszej decyzji w dniu ... wyrażam zgodę na jej treść i zrzekam się prawa wniesienia odwołania ..."*, którą podpisywały osoby odbierające decyzje. Należy zaznaczyć, że Kodeks postępowania administracyjnego w brzmieniu obowiązującym w okresie poddanym kontroli nie przewidywał możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania od wydanej decyzji. Powyższe oświadczenia nie wywoływały zatem żadnych skutków prawnych, mogły natomiast wprowadzać w błąd producentów rolnych co do istnienia prawa do wniesienia odwołania.⁷⁴

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Zasadniczy wpływ na powyższą ocenę miał fakt zachowania właściwości miejscowej i rzeczowej organu, weryfikacji kompletności i zgodności opisanych we wnioskach załączników z dołączonymi dokumentami oraz terminowości składania wniosków przez producentów rolnych. Na ocenę wpłynęła także prawidłowość rozpatrywania wniosków i terminowość wydawania decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, kompletność i terminowość składania wniosków o przekazanie dotacji oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji, terminowość realizacji wypłat zwrotu podatku producentom rolnym, a także terminowość podania do publicznej wiadomości wykazu podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono przypadki niekompletnych decyzji, niepoprawnych danych we wniosku o przekazanie dotacji oraz sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z realizacji wypłat zwrotu podatku, a także inne uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej z nieprawidłowościami.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuje Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych po weryfikacji kompletności wniosków o ich wydanie, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów określonych w art. 18 ust. 5 pkt 2, 3, 5 i 6, ust. 6 pkt 2 oraz art. 18¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a w przypadkach stwierdzenia braków formalnych – wzywania wnioskodawców do ich usunięcia w trybie art. 64 § 2 kpa.

⁷⁴ W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 935), od 1 czerwca 2017 r. dopuszcza się możliwość zrzeczenia się przez stronę prawa do wniesienia odwołania od decyzji w trakcie biegu terminu do jego wniesienia (art. 127a § 1 kpa), w związku z czym odstąpiono od sformułowania zalecenia pokontrolnego.

2. Wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na czas oznaczony, nie krótszy niż 2 lata, zgodnie z art. 18 ust. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Pobierania opłat od wszystkich przedsiębiorców korzystających z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz naliczania ich w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia w roku jego nabycia, bez rozkładania na raty, zgodnie z wymogami art. 11¹ ust. 1 i 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Przestrzegania w toku prowadzonych postępowań przepisów kpa, poprzez:
 - wzywianie do podpisania wniosku o wydanie zezwolenia oraz oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych przez osoby uprawnione do reprezentacji podmiotu, zgodnie z wymogiem art. 63 § 3 kpa, przy zastosowaniu trybu określonego w art. 64 § 2 kpa,
 - pisemne zawiadamianie stron postępowania o zwróceniu się do GKRPA o zajęcie stanowiska, zgodnie z zasadami wyrażonymi w art. 106 § 2 w związku z art. 14 kpa oraz art. 39 kpa,
 - wskazywanie w zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz decyzjach stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń – uzasadnienia prawnego, a w jednorazowych zezwoleniach – uzasadnienia faktycznego, zgodnie z wymogiem art. 107 § 1 i 3 kpa, a także wyjaśnianie w uzasadnieniu decyzji zezwalających na sprzedaż napojów alkoholowych przyczyn nieuwzględnienia w całości żądania strony,
 - doręczanie decyzji zezwalających na sprzedaż napojów alkoholowych, decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwolenia za pokwitowaniem, określającym datę doręczenia i podpis osoby odbierającej decyzję, zgodnie z wymogiem art. 39 i art. 46 § 1 kpa,
 - doręczania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych osobom uprawnionym, w szczególności wszystkim wspólnikom spółki cywilnej oraz osobom posiadającym pełnomocnictwo strony, po załączeniu go do akt sprawy, zgodnie z wymogiem art. 33 § 2 i 3 kpa,
 - wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z zachowaniem terminów określonych w art. 35 § 3 kpa, z uwzględnieniem zasady wyrażonej w art. 36 ww. ustawy.
5. Terminowego i rzetelnego przekazywania do CEIDG informacji o uzyskaniu oraz wygaśnięciu uprawnień wynikających z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z wymogiem z art. 37 ust. 5 w związku z ust. 2 pkt 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.
6. Wskazywania w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego *części limitu pozostałej do wykorzystania* oraz *limitu zwrotu podatku akcyzowego*, zgodnie

z art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

7. Właściwego określania ilości zakupionego przez producentów rolnych oleju napędowego, zgodnie z dołączonymi do wniosków fakturami VAT.
8. Rzetelnego sporządzania wniosków o przekazanie gminie dotacji na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń z wykorzystania dotacji, stosownie do § 2 ust. 1 i § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- właściwego oznaczania stron w decyzjach zezwalających na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym z uwzględnieniem zasady określonej w art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
- odstąpienia od określania w decyzjach godzin sprzedaży napojów alkoholowych oraz niepodjmowania rozstrzygnięć w zakresie zasad dokonywania opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- wskazywania w decyzjach stwierdzających wygaśnięcie zezwolenia właściwej daty jego wygaśnięcia,
- zamieszczania na opiniach GKRPA pieczęci wpływu określającej m.in. datę wpływu do organu, zgodnie z § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 instrukcji kancelaryjnej,
- dostosowania formularzy wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży do wymagań określonych w art. 18 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 6 ust. 2 i art. 38 ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
- określania w rozstrzygnięciach decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego
 - w przypadkach, gdy ze zgromadzonych w postępowaniu dowodów wynika taka konieczność
 - informacji o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego ponad roczny limit, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego oraz art. 104 § 2 kpa,
- zamieszczania na rocznych i okresowych sprawozdaniach rzeczowo-finansowych oraz rozliczeniach dotacji czytelnego podpisu osoby upoważnionej do ich złożenia, zgodnie z załącznikami nr 1-4 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.

Jednocześnie zwracam się z prośbą o poinformowanie członków GKRPA o ustaleniach zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym oraz przekazanie następujących zaleceń:

- doręczania postanowień GKRPA za pokwitowaniem, określającym datę doręczenia i podpis osoby odbierającej postanowienie, zgodnie z wymogiem art. 39 i art. 46 § 1 kpa,

- doręczania postanowień GKRPA osobom uprawnionym, w szczególności wszystkim wspólnikom spółki cywilnej oraz osobom posiadającym pełnomocnictwo strony, po załączeniu go do akt sprawy, zgodnie z wymogiem art. 33 § 2 i 3 kpa,
- zamieszczania w postanowieniach GKRPA właściwego pouczenia o trybie składania zażalenia na postanowienie, zgodnie z art. 129 kpa w związku z art. 144 kpa,
- odstąpienia od odbierania od stron oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia zażalenia na postanowienie.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej⁷⁵ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli

⁷⁵ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).